

Súd: Okresný súd Nové Zámky
Spisová značka: 10C/152/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4413213973
Dátum vydania rozhodnutia: 09. 01. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Marián Hatala
ECLI: ECLI:SK:OSNZ:2015:4413213973.6

Uznesenie

Okresný súd v Nových Zámkoch v právnej veci navrhovateľa: Ján E., nar. XX.XX.XXXX, bytom C. XXX, právne zastúpený JUDr. Ing. Karol Kocsis, advokát, AK Štúrovo, Sobieskeho 1739/56 proti odporkyniam v 1. rade: Sofia E., nar. XX.XX.XXXX, bytom K. XX, v 2. rade: E. E., nar. XX.XX.XXXX, bytom K. XX, právne zastúpené: JUDr. Zuzana Lapárová, advokátka AK Nové Zámky, Forgáčova bašta 7 o zapretie otcovstva

rozhodol:

Súd konanie z a s t a v u j e.

Navrhovateľ je p o v i n ň ý zaplatiť odporkyniam v 1. rade a v 2. rade titulom náhrady trov konania k rukám ich právnej zástupkyne 275,52 eur, ktoré pozostávajú z trov právneho zastúpenia, do troch dní po právoplatnosti uznesenia.

o d ô v o d n e n i e :

Navrhovateľ sa svojim návrhom domáhal určenia, že nie je prirodzeným otcom odporkyne v 1. rade z matky, t.j. odporkyne v 2. rade.

Znaleckým posudkom č. 26/14 prof. RNDr. Ľudevita Kádašihho DrSc., znalca z odboru genetika zo dňa 31.10.2014 bol vyslovený záver, že na základe vykonaného dokazovania a súčasných poznatkov genetiky biologické otcovstvo B. E. (navrhovateľa) voči A. E. (odporkyni v 1. rade) nie je možné vylúčiť, keď hodnota pravdepodobnosti jeho otcovstva je $W=99,999\ 999\ %$.

Podaním zo dňa 18.11.2014 navrhovateľ vzal svoj návrh späť celkom bez uvedenia dôvodu a navrhol konanie zastaviť.

Podaním zo dňa 04.12.2014 právna zástupkyňa odporkýň v 1. rade a v 2. rade oznámila, že obe odporkyne so späťvzatím návrhu súhlasia, požadujú však od navrhovateľa náhradu trov konania, pozostávajúcu z trov právneho zastúpenia a to každá z odporkýň po 206,64 eur.

Podľa § 96 ods.1 O.s.p. navrhovateľ môže vziať za konania späť návrh na jeho začatie, a to sčasti alebo celkom. Ak je návrh vzatý späť celkom, súd konanie zastaví. Ak je návrh vzatý späť sčasti, súd konanie v tejto časti zastaví.

Podľa § 96 ods.2 O.s.p. súd konanie nezastaví, ak odporca so späťvzatím návrhu z vážnych dôvodov nesúhlasí; v takom prípade súd po právoplatnosti uznesenia pokračuje v konaní.

Podľa § 96 ods.3 O.s.p. nesúhlas odporcu so späťvzatím návrhu nie je účinný, ak dôjde k späťvzatiu návrhu skôr, než sa začalo pojednávanie, alebo ak ide o späťvzatie návrhu na rozvod, neplatnosť manželstva alebo určenie, či tu manželstvo je alebo nie je. V takomto prípade súd rozhodne o zastavení konania do 30 dní od späťvzatia návrhu.

V danom prípade súd konanie zastavil podľa § 96 ods. 1, 3 O.s.p., pretože navrhovateľ svoj návrh vzal späť celkom po začatí pojednávania vo veci samej a odporkyne v 1. rade a v 2. rade so späťvzatím návrhu súhlasili.

Podľa § 146 ods. 1 písm. c) O.s.p. žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania podľa jeho výsledku, ak konanie bolo zastavené.

Podľa § 146 ods. 2 O.s.p. ak niektorý z účastníkov zavinil, že konanie sa muselo zastaviť, je povinný uhradiť jeho trovy. Ak sa však pre správanie odporcu vzal späť návrh, ktorý bol podaný dôvodne, je povinný uhradiť trovy konania odporca.

Podľa § 150 ods. 1 O.s.p. ak sú tu dôvody hodné osobitného zreteľa, nemusí súd výnimočne náhradu trov konania celkom alebo sčasti priznať. Súd prihliadne najmä na okolnosti, či účastník, ktorému sa priznáva náhrada trov konania, uviedol skutočnosti a dôkazy pri prvom úkone, ktorý mu patril; to neplatí, ak účastník konania nemohol tieto skutočnosti a dôkazy uplatniť.

Podľa § 13 ods. 2 vyhlášky č.655/2004 Z.z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení od 1.6.2010 (ďalej aj „ vyhlášky“) základná sadzba tarifnej odmeny sa zníži o 50 %, ak ide o spoločné úkony pri zastupovaní dvoch alebo viacerých osôb.

V prípade zastavenia konania vo všeobecnosti platí, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania. Z tejto všeobecnej zásady existujú dve výnimky.

Prvou výnimkou je, že ak niektorý z účastníkov zavinil, že sa konanie muselo zastaviť, je povinný nahradiť jeho trovy (§ 146 ods. 2, veta prvá). Zavinenie môže existovať na strane žalobcu aj na strane žalovaného. Na strane žalobcu existuje napr. vtedy, ak podal žalobu vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdu, alebo ak podal žalobu, hoci existovala prekážka rei iudicatae alebo prekážka litispendencie, alebo ak bez dôvodu vzal žalobu späť, ale tiež aj vtedy, ak vzal žalobu späť z dôvodu, že žalovaný vzniesol oprávnenú námietku premlčania, a pod. Súdna prax vyslovila názor, že ak navrhovateľ vezme návrh späť a nejde o prípad podľa § 146 ods. 2 veta druhá (to znamená, že nevzal späť návrh v dôsledku správania odporcu), z procesného hľadiska zásadne platí, že zavinil zastavenie konania, a preto je povinný nahradiť odporcovi trovy konania.

Druhou výnimkou je, že ak sa pre správanie odporcu (žalovaného) vzal späť návrh, ktorý bol podaný dôvodne, je povinný uhradiť trovy konania odporca - žalovaný (§ 146 ods. 2 veta druhá). Tak je to napr. vtedy, keď žalovaný po podaní žaloby plnil žalobcovi, v dôsledku čoho žalobca vzal žalobu späť.

Aplikácia ustanovenie § 150 ods. 1 O.s.p. musí zodpovedať osobitným okolnostiam konkrétneho prípadu a musí mať vždy výnimočný charakter. Pri posudzovaní dôvodov hodných osobitného zreteľa musí súd prihliadať na majetkové, sociálne, osobné, zárobkové a iné pomery účastníkov konania a všímať si aj okolnosti, ktoré viedli účastníkov k uplatnenia práva na súde a ich postoj v konaní. Okrem toho sa musí prihliadať aj na to, či účastník, ktorému sa má priznať náhrada trov konania uviedol skutočnosti a dôkazy pri prvom úkone , ktorý mu patril. Ustanovenie § 150 ods. 1 O.s.p. prichádza do úvahy vo všetkých prípadoch, v ktorých má byť náhrada trov konania priznaná, s výnimkou ustanovenia § 144 O.s.p..

Ustanovenie § 13 ods. 2 vyhlášky upravuje výpočet odmeny advokáta pri zastupovaní viacerých účastníkov. V zmysle § 13 ods. 2 vyhlášky sa základná sadzba tarifnej odmeny zníži o 50 %, ak ide o spoločné úkony pri zastupovaní dvoch alebo viacerých osôb. Pojemovými znakmi tohto ustanovenia sú:

a) spoločné úkony pri zastupovaní dvoch alebo viacerých osôb, b) zníženie základnej sadzby tarifnej odmeny o 50 %.

Ad a) Aplikácia § 13 ods. 2 vyhlášky prichádza do úvahy vtedy, ak advokát v jednom konaní zastupuje viac ako jedného účastníka. Nezáleží, či má účastník procesné postavenie žalobcu (navrhovateľa) alebo žalovaného (odporcu). Ak na strane navrhovateľa alebo odporcu vystupuje viac osôb, dochádza k vzniku spoločenstva účastníkov (subjektívnej kumulácii), ktoré môže byť samostatné alebo nerozlučné. Vyhláška pri výpočte odmeny advokáta výslovne nerozlišuje medzi samostatným a nerozlučným spoločenstvom účastníkov. Pri úvahách o tom, na ktoré spoločenstvo účastníkov sa § 13 ods. 2 vyhlášky vzťahuje, si možno pomôcť podstatou každého spoločenstva. Pri samostatnom spoločenstve (§ 91 ods. 1 O.s.p.) sú spoločníci oprávnení alebo zaviazaní na tom istom alebo aspoň podobnom skutkovom základe, avšak v konaní nejde o ich spoločné právo alebo povinnosť. Ich vzájomná samostatnosť sa prejavuje v tom, že každý z nich môže uplatniť voči odporcovi námietky, ktoré uzná za vhodné, a procesné úkony jedného nie sú na prospech ani na ujmu ostatným. Tak isto sa rozhodnutie súdu týka každého osobitne a môže vyznieť voči každému inak. Pri nerozlučnom spoločenstve platia úkony jedného zo spoločníkov aj pre ostatných spoločníkov (§ 91 ods. 2, prvá veta O.s.p.). Iba na niektoré úkony, ktoré sú taxatívne vypočítané v § 91 ods. 2, druhá veta O.s.p., sa vyžaduje súhlas všetkých spoločníkov. Vzhľadom na povahu práva alebo povinnosti, ktoré sú predmetom konania, sa rozhoduje o nich v jednom výroku, ktorý vyznieva voči všetkým nerozlučným spoločníkom rovnako (priaznivo alebo nepriaznivo). Hmotnoprávny nárok teda neumožňuje, aby bol prejednaný a rozhodnutý samostatne voči každému spoločníkovi. Z hľadiska účinkov úkonu urobeného aj len jedným zo spoločníkov a z hľadiska nemožnosti rozhodnutia o nároku samostatne voči každému spoločníkovi možno usudzovať, že v nerozlučnom spoločenstve, aj keď advokát robí určitý úkon v mene viacerých spoločníkov, mal by sa považovať stále len za jeden úkon a nie za spoločný úkon. O spoločných úkonoch preto možno hovoriť zrejme len v spojení so samostatným spoločenstvom účastníkov. Na podporu vysloveného názoru možno argumentovať aj výrokom o náhrade trov konania. Pri samostatnom spoločenstve súd rozhodne o náhrade trov konania u každého spoločníka samostatne, v nerozlučnom spoločenstve však vždy len v jednom výroku pre všetkých nerozlučných spoločníkov spoločne.

Ad b) Základná sadzba tarifnej odmeny sa stanovuje ako násobok počtu úkonov právnej služby, ktoré advokát vo veci vykonal, a základnej sadzby tarifnej odmeny za jeden úkon právnej služby, ktorá sa stanoví z tarifnej hodnoty veci alebo druhu veci alebo práva (§ 9 ods. 1 vyhlášky). Výpočet základnej sadzby tarifnej odmeny na jeden úkon právnej služby je ďalej upravený v § 10 a § 11 vyhlášky. Takto vypočítaná tarifná odmena by sa podľa § 13 ods. 2 vyhlášky mala pri spoločných úkonoch vykonaných v mene viacerých účastníkov, zastúpených jedným advokátom, znížiť o 50 % (porovnaj aj FICOVÁ, S. - PAVELKOVÁ, B: K výpočtu odmeny advokáta pri subjektívnej a objektívnej kumulácii. Justičná revue 57, 2005, č. 3, s. 348 - 353).

Pri rozhodovaní o trovách konania sa súd najprv zaoberal, či sú dôvody hodné osobitného zreteľa, pre ktoré by bolo potrebné rozhodovať podľa § 150 ods. 1 O.s.p.. Už v predchádzajúcej časti odôvodnenia je uvedené, že aplikácia ustanovenia § 150 ods. 1 O.s.p. má vždy výnimočný charakter. V danom prípade neboli zistené žiadne okolnosti majúce charakter dôvodov hodných osobitného zreteľa v súvislosti s postojom navrhovateľa v konaní a jeho pomermi. Navrhovateľ v priebehu celého konania sa domáhal svojho nároku voči odporkyniam v 1. rade a 2. rade a využíval príslušné právne prostriedky. Konanie trvá od 11.06.2013 a teda navrhovateľ mal dostatok časového priestoru na to, aby preukázal svoje celkové pomery, čo však neučinil. Za tohto stavu nebola zistená existencia dôvodov hodných osobitného zreteľa a preto súd v danej veci rozhodol o trovách konania podľa § 146 ods. 2 veta prvá O.s.p. Navrhovateľ po začatí konania vzal svoj návrh späť bez uvedenia dôvodu, čím podľa súdu zaviniel zastavenie konania. Je logické a predvídateľné, že motívom späťvzatia návrhu navrhovateľom je existencia vyššie citovaného znaleckého posudku, ktorý potvrdil otcovstvo navrhovateľa voči odporkyni v 1. rade, čo zároveň znamená, že neprichádza do úvahy rozhodnutie o trovách konania podľa § 146 ods. 2 veta druhá O.s.p., pretože nebolo preukázané správanie sa odporkyň, pre ktoré by sa z procesného hľadiska stal návrh navrhovateľa po jeho podaní bezdôvodný. Odporkyne v 1. rade a v 2. rade sú v konaní právne zastúpené tou istou advokátkou a preto sa bolo potrebné vysporiadať s otázkou ustanovenia § 13 ods. 2 vyhlášky, ktoré upravuje zníženie základnej sadzby tarifnej odmeny o 50 % ak ide o spoločné úkony pri zastupovaní dvoch alebo viacerých osôb. K aplikácii § 13 ods. 2 vyhlášky sa poukazuje na predchádzajúcu časť odôvodnenia, v ktorej je vyslovený záver, že použitie tohto ustanovenia je možné len vtedy, pokiaľ účastníci vystupujúci na jednej strane tvoria samostatné spoločenstvo a kedy je

možné hovoriť o spoločných úkonoch. Naproti tomu pri nerozlučnom spoločenstve sa o trovách konania rozhoduje vždy len v jednom výroku pre všetkých nerozlučných spoločníkov spoločne. V súdnej veci postavenie odporkýň v 1. rade a v 2. rade v konaní je nerozlučným spoločenstvom, pretože vzhľadom na osobitný charakter konania by sa príslušné rozhodnutie vo veci samej vzťahovalo na obe odporkyne spoločne. Znamená to, že pri rozhodovaní o náhrade trov konania odporkýň v 1. rade a v 2. rade súd musel postupovať jedným výrokom a zároveň bez použitia ustanovenia § 13 ods. 2 vyhlášky. Odporkyniam v 1. rade a v 2. rade tak bola priznaná náhrada trov konania v celkovej výške 275,52 eur za 4 celé úkony právnej služby: príprava a prevzatie veci dňa 01.07.2013, účasť na pojednávaní dňa 02.09.2013, písomné vyjadrenie vo veci samej zo dňa 18.11.2014 a písomné vyjadrenie vo veci samej zo dňa 04.12.2014 + režijný paušál 2 x 7,81 eur a 2 x 8,04 eur. Hodnota jedného úkonu právnej služby činí podľa § 11 ods. 1 písmeno a) vyhlášky 60,07 eur za rok 2013 a 61,84 eur za rok 2014. Súd nezahrnul do trov právneho zastúpenia písomné podanie právnej zástupkyne odporkýň v 1. rade a v 2. rade zo dňa 30.10.2013, ktoré nepovažuje za účelný úkon, pretože uvedené podanie v skutočnosti predstavovalo odvolanie odporkýň v 1. rade a v 2. rade, ktoré však bolo v konečnom dôsledku odmietnuté uznesením Krajského súdu v Nitre 9Co390/2013-41 zo dňa 27.11.2013. Napokon do trov právneho zastúpenia nebolo zahrnuté ani ďalšie podanie právnej zástupkyne odporkýň v 1. rade a v 2. rade zo dňa 14.01.2014, ktorým bola znesená požiadavka na upustenie od vykonania znaleckého dokazovania, ktorá požiadavka však súdom akceptovaná nebola, čím ani tento úkon nie je možné považovať za účelný.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia cestou tunajšieho súdu na Krajský súd v Nitre.

Podľa § 205 ods. 1, 2 O.s.p. v odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 O.s.p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha. Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že a) v konaní došlo k vadám uvedeným v §221 ods. 1 O.s.p., b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§205a O.s.p.), f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.